

VÆKST

2023 – uge 9

Gødning til vinterrapsen – vær obs. på svovl og bor

Vinterrapsmarkerne står på spring til hurtig fremvækst i det tidlige forår. Mange marker er tætte og kraftige på baggrund af et langt mildt efterår og et højt N-optag i løbet af efteråret. Kun få marker er svage som følge af primær dårlig eller meget sen etablering. I svage og normale rapsmarker bør N-kvoten benyttes fuldt ud. Meget kraftigt udviklede marker har til gengæld oftest et lavere N-behov i foråret på omkring 100-120 kg N/ha. Det er vigtigt at vurdere rapsens biomasse her tidligt forår og ligge en optimal N-strategi for at reducere risikoen for kraftig vegetativ vækst og lejesæd og sikre, at rapsen har lys og N til rådighed ved frøfyldning. Uanset biomassens størrelse og den vurderede nødvendige N-mængde i alt i foråret, skal rapsmarkerne tilføres den første mængde gødning, så snart de kan bære det nødvendige materiel uden risiko for tryk-skader. Husk svovltilførsel ved første tildeling. Anbefalinger til gødningstildeling i vinterrapsen i forhold til rapsens udvikling ses i tabel 1 og 2 hhv. med og uden gylle i gødningsstrategien.

Tidlig svovl- (S) tilførsel er meget vigtigt for rapsen

Højt N-optag og højt udbytte i rapsen kræver samtidig tidlig og tilstrækkelig S-tilførsel. I år er der desuden en høj risiko for S-udvaskning i løbet af især januar måned. Derfor bør rapsen tilføres mindst 35-40 kg S/ha i alt. En vis andel heraf SKAL som minimum tilføres som en svovlrig gødning eller som forsuret gylle ved første tilførsel.

Tilførsel af fosfor (P) og kalium (K):

Er der ikke gylle med i strategien, og er der ikke udbragt PK-gødning i efteråret, bør P og K udbringes ved første eller anden tildeling. Især K kan med fordel tildeles rapsen om efteråret for at øge dens vækst og overvintringsevne. Ved et udbyttelniveau på 4,5 ton/ha bortfører afgrøden ca. 30 kg P/ha og mindst 50 kg K/ha. Hvis rapshalmen yderligere fjernes fra marken bortføres op mod 130 kg K/ha. Vær obs. på, at K-indholdet i især svinegylle ofte er til den lave side i forhold til afgrødernes behov, og der tæres ofte på jordens K-reserver.

Bor er det vigtigste mikronæringsstof for rapsen

Risikoen for bormangel er størst på især sortsandede sandjorde (JB 4 eller derunder) med høje reaktionstal, men i år kan der være stor risiko for, at bor er udvasket på mange jorder. Her vil der ofte være god betaling for at udsprøjte Bor 150MEA, YaraVita BRASSITREL PRO eller alternativt EPSO Microtop i det tidlige forår.

Anbefalinger til gødningstilførsel

I tabel 1 og 2 på side 2 er skitseret forslag til en to-/tre-delning af gødningen til rapsen afhængig af gylle eller ej. Bemærk desuden forskellen på, om rapsen vurderes svag /almindelig eller (ekstra) kraftig fra efteråret af. Husk sikring af tilstrækkelig S-tilførsel.

Tabel 1. Strategi uden gylle

Rapsens stand:	Første tildeling	Anden tildeling	Evt. tredje tildeling
Svagt / almindelig udviklet	Så snart man kan færdes på markerne: 60-70 kg N/ha i f.eks. NS26-13 / Dangødning NS 20-10 m. Agrotain/DG-NmaX*	Senest medio april: Restbehovet i fast NPK / Dangødning NPK m. Agrotain/DG-NmaX*	-
Kraftig udviklet og/eller > 50 kg N/ha optaget i efteråret	Så snart man kan færdes på markerne: 40 kg N/ha i f.eks. NS 26-13 / Dangødning NS 20-10 m. Agrotain/DG-NmaX*	Senest 3 uger efter første tildeling: Restbehovet i fast NPK / Dangødning NPK m. Agrotain/DG-NmaX* evt. minus 20-30 kg N/ha	Senest lige før begyndende blomstring: Evt. 20-30 kg N/ha i fast NS / Dangødning DG Leaf-N + spredeklæbemiddel

*Tjek www.dangodning.dk for muligheder og produktvalg ift. vurderet N-, P-, K- og S-behov samt - ved en evt. tredje tildeling - DG Leaf-N-gødninger + spredeklæbemiddel.

Tabel 2. Strategi med gylle

Rapsens stand:	Første tilførsel	Anden tilførsel	Evt. tredje tilførsel
Svagt / almindelig udviklet	Så snart man kan færdes på markerne: 60-70 kg N/ha i f.eks. NS26-13 / Dangødning NS20-10 m. Agrotain/DG-NmaX	Primo april: Restbehovet i gylle (hvis udfordringer med opbevaringskapacitet kan <i>forsuret</i> gylle evt. udbringes ved første tilførsel)	-
Kraftig udviklet og/eller > 50 kg N/ha optaget i efteråret	Så snart man kan færdes på markerne: 50 kg N/ha i f.eks. NS26-13 / Dangødning NS20-10 m. Agrotain/DG-NmaX	Ultimo marts/primo april: Restbehovet i gylle (vær obs. på den samlede S-tildeling – er der behov for forsuring/anden S-tilførsel?)	Senest lige før begyndende blomstring: Vurdér behovet/muligheden for evt. 10-20 kg N/ha i f.eks. Dangødning DG Leaf-N + spredeklæbemiddel